

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΟΜΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

Μαδρίτη, 20 Φεβρουαρίου 2019
Αρ. Πρωτ.: Φ. 3092 / ΑΣ 216

ΚΛΑΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ **ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	4
2. Στατιστικά στοιχεία για τον αθλητικό τουρισμό	5
3. Τρόποι προσέλκυσης αθλητικού τουρισμού στην Ισπανία	6
4. Θεσμικό πλαίσιο.....	9
5. Συμπεράσματα.....	10
6. Πηγές	12

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

1. Εισαγωγή

Η Ισπανία αποτελεί ορόσημο στον τομέα του τουρισμού στον κόσμο, δεδομένου ότι το φυσικό περιβάλλον και οι κλιματικές συνθήκες υποβοηθούν σημαντικά την ανάπτυξή του. Τα κέρδη της τουριστικής βιομηχανίας ξεπερνούν τα 125 δις ευρώ ετησίως και αντιπροσωπεύουν το 11,2% επί του ΑΕΠ. Για το 2018, η Ισπανία κατατάσσεται στην τρίτη θέση παγκοσμίως, τόσο από τον αριθμό των ξένων τουριστών που υποδέχθηκε, όσο και ως προς τα έσοδα που προέρχονται από τουρίστες.

Αναλυτικότερα, περισσότεροι από 75,6 εκατομμύρια ταξιδιώτες το πρώτο ενδεκάμηνο 2018 επέλεξαν την Ισπανία για τις διακοπές τους και τα έσοδα έφθασαν τα 84,8 δις ευρώ, σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ισπανίας.

Αναφορικά με τα συνολικά στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας για το 2017, ο κλάδος του τουρισμού στην Ισπανία αντιπροσώπευε το 11,7% του ΑΕΠ της χώρας, ή έσοδα της τάξεως των 137 δις ευρώ. Η μέση ημερήσια δαπάνη ανά τουρίστα εκτιμήθηκε στα 114 ευρώ.

Μεταξύ των επισκεπτών της Ισπανίας, υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός ταξιδιωτών που επιλέγουν τη χώρα για τον αθλητικό τουρισμό, μένοντας μακριά από το μοντέλο των ξενοδοχείων, της νυχτερινής διασκέδασης και των πολυσύχναστων παραλιών. Ο αθλητικός τουρισμός έχει αρχίσει να αναπτύσσεται ραγδαία τα τελευταία χρόνια και υπολογίζεται ότι το 2017 απέφερε 13,8 δις ευρώ στην Ισπανία, ήτοι το 10,07% του συνολικού τουρισμού στην Ισπανία. Οι αλλοδαποί ήταν αυτοί που συνεισέφεραν περισσότερο, καθώς υπολογίζεται ότι δαπάνησαν 12,84 δις ευρώ, ενώ οι Ισπανοί ξόδεψαν μόλις 956 εκ. ευρώ. Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 10 εκ. τουρίστες ταξίδεψαν στην Ισπανία για αθλητικούς λόγους.

Ακόμη, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν σε έρευνα για τις δαπάνες τουρισμού του Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού της Ισπανίας, 10,1 εκ. αλλοδαποί τουρίστες ταξίδεψαν στην Ισπανία για αθλητικούς λόγους το 2016, δημιουργώντας έσοδα της τάξεως των 11,9 δις ευρώ. Οι Ισπανοί επίσης συμμετείχαν σε αθλητικές δραστηριότητες αναψυχής, αν και οι δαπάνες τους ήταν μετριασμένες, φθάνοντας κατά προσέγγιση στα 500 εκ. ευρώ.

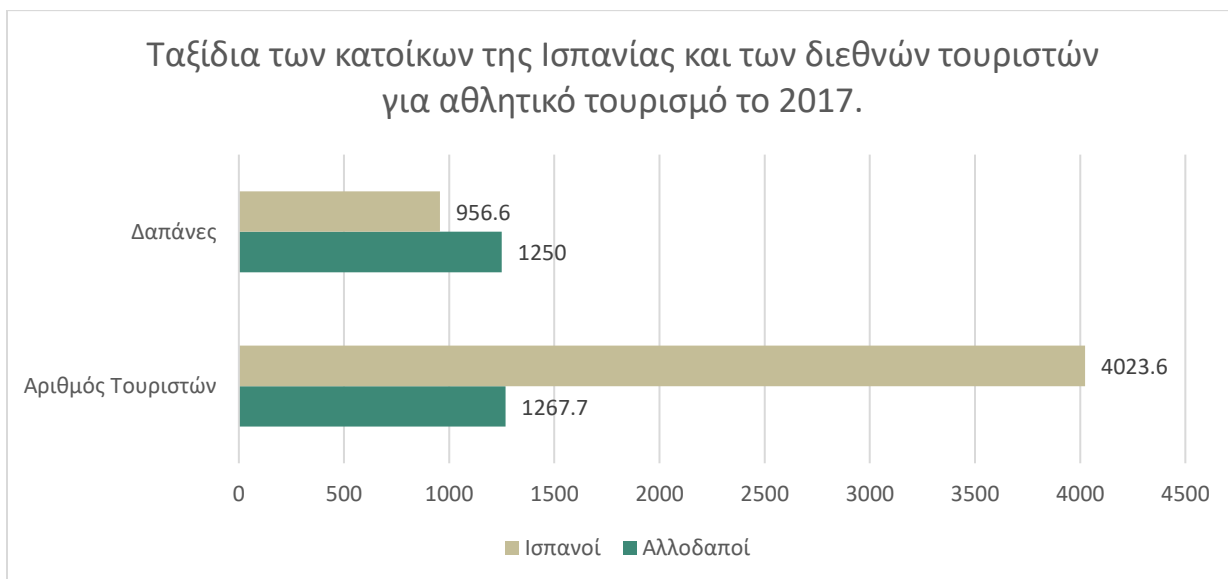
Οι Κανάριοι Νήσοι αποτελούν το δημοφιλέστερο προορισμό για τους αθλητές. Σημαντικό ρόλο σε αυτό παίζει το κλίμα της περιοχής, που θεωρείται ιδανικό καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς για αθλήματα. Ενώ το μοντέλο «ήλιος και θάλασσα» δημιουργεί χιλιάδες θέσεις εποχιακής απασχόλησης, ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί συνώνυμη έννοια με τη βιώσιμη ανάπτυξη και έχει πραγματικό αντίκτυπο στον κοινωνικό-οικονομικό ιστό. Ακόμη, παρουσιάζει ανοδική τάση που προσφέρει ώθηση στην καταπολέμηση της εποχιακής ανεργίας, η οποία είναι η αχίλλειος πτέρνα της ισπανικής τουριστικής βιομηχανίας. Τα δεδομένα ενθαρρύνουν την προώθηση πολιτικών ενίσχυσης του αθλητικού τουρισμού και όλο και περισσότερες πόλεις, δήμοι και Αυτόνομες Κοινότητες υποστηρίζουν δραστηριότητες αναφορικά με τον αθλητισμό.

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

2. Στατιστικά στοιχεία για τον αθλητικό τουρισμό

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέρχονται από τις δύο επίσημες στατιστικές «Έρευνα Τουρισμού Κατοίκων» (ETR / FAMILITUR) και «Έρευνα για τις Δαπάνες του Τουρισμού» (EGATUR), οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ισπανίας και το αρμόδιο Υπουργείο, δείχνουν ότι το 4,1% των συνολικών ταξιδιών που πραγματοποιήθηκαν το 2017 για αναψυχή, ή διακοπές των κατοίκων στην Ισπανία ξεκίνησαν κυρίως για αθλητικούς λόγους. Στα 4 εκ. ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τουρισμού, πρέπει να προστεθούν οι καταχωρήσεις διεθνών τουριστών που πραγματοποιούνται κυρίως για αθλητικούς λόγους και φθάνουν τις 1,3 εκατομμύρια για το 2017, αριθμός που αντιπροσωπεύει το 1,8% επί των συνολικών ταξιδιών για αναψυχή ή διακοπές.

Επιπλέον, οι συνολικές δαπάνες που συνδέονται με ταξίδια που πραγματοποιούνται κυρίως για αθλητικούς λόγους, τα οποία ανήλθαν το 2017 σε 956,6 εκ. ευρώ για τους κατοίκους στην Ισπανία και 1,250 εκ. ευρώ για διεθνείς τουρίστες. Το 73,2% των ταξιδιωτών κατοίκων της Ισπανίας επιλέγουν για καταλύματα ξενοδοχεία. Μεταξύ εκείνων που επιλέγουν άλλο τύπο διαμονής, το πιο σημαντικό είναι η στέγαση οικογένειας και φίλων, σε ποσοστό 15,1%.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

Συνολικές δαπάνες σε ταξίδια των κατοίκων της Ισπανίας κυρίως για αθλητικούς σκοπούς.								
Προορισμός	Συνολικές Δαπάνες		Δαπάνες Ανά Ταξίδι		Ποσοστό επί του συνολικού αθλητικού τουρισμού		Ποσοστό επί του συνολικού τουρισμού	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Ισπανία	728.3	656.2	213.2	195.2	72%	69%	2.6%	2.2%
Εξωτερικό	281.9	300.4	470.2	453.2	28%	31%	2.1%	2.1%
Ευρώπη	242	253.1	421.2	394.4	24%	27%	3.1%	2.8%
Τρίτες Χώρες	39.9	47.3	49	58.8	4%	5%	7.0%	9.0%
ΣΥΝΟΛΟ	1010.2	956.6	683.4	648.4	100%	100%	2.4%	2.2%

Έσοδα και δαπάνες αλλοδαπών τουριστών συσχετισμένοι με τον αθλητικό τουρισμό		
	Έτος	
	2016	2017
Έσοδα(σε εκ.)	1426.2	1267.7
Ποσοστό επί του συνόλου των αλλοδαπών τουριστών για αναψυχή ή διακοπές	2.2%	1.8%
Ποσοστό επί του συνόλου των αλλοδαπών τουριστών	1.9%	1.6%
Δαπάνες (σε εκ.)	1393.4	1250
Ποσοστό επί του συνόλου των αλλοδαπών τουριστών για αναψυχή ή διακοπές	2.1%	1.7%
Ποσοστό επί του συνόλου των αλλοδαπών τουριστών	1.8%	1.4%

3. Τρόποι προσέλκυσης αθλητικού τουρισμού στην Ισπανία

Στην τελευταία έκδοση της Διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού της Μαδρίτης, ο αθλητισμός κέρδισε εξέχουσα θέση και πρακτικά όλες οι αυτόνομες κοινότητες της χώρας παρουσιάστηκαν στην Fitur 2019 με αθλητικές προτάσεις. Μεταξύ των αθλημάτων που συμπεριλαμβάνονται στον αθλητικό τουρισμό, βρίσκεται το γκολφ, μία δραστηριότητα με οικονομικό αντίκτυπο στην ισπανική οικονομία, ύψους 2,07 δις ευρώ ετησίως.

Η Ισπανία είναι η δεύτερη χώρα στον κόσμο που δέχεται τους περισσότερους ξένους τουρίστες, των οποίων ο κύριος λόγος για ταξίδια είναι η ενασχόληση με το γκολφ, με πρώτη χώρα στην σχετική κατάταξη τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με την έκθεση Business Partners Golf, η συνολική συμβολή αυτού του αθλήματος στην ισπανική τουριστική βιομηχανία φθάνει τα 564 εκ. ευρώ και έχει δημιουργήσει 11.068 άμεσες θέσεις εργασίας, ενώ η εκμετάλλευση ισπανικών γηπέδων αντιπροσωπεύει 470 εκ. των συνολικών εσόδων. Ο έγκριτος ισπανικός τουριστικός οργανισμός Exceltur εκτιμά ότι το 66% των ισπανικών γηπέδων γκολφ βελτίωσαν τα κέρδη τους κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017.

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Δεδομένου ότι ο τουρίστας-παίκτης γκολφ ξοδεύει πέντε φορές περισσότερο από ότι ο παραδοσιακός τουρίστας κατά τις περιόδους αιχμής του τομέα αυτού στην Ισπανία, δηλαδή κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Οκτώβριο, η συγκεκριμένη μορφή τουρισμού ενδείκνυται για τη διαφοροποίηση της προσφοράς και της καταπολέμησης της εποχικότητας. Συγκεκριμένα, στο έδαφος της Ισπανίας έχουν εκδοθεί συνολικά 333.818 άδειες για γκολφ και λειτουργούν 380 γήπεδα, εκ των οποίων μόνο το 10% ανήκουν στο δημόσιο τομέα. Ειδικότερα, στην Αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια λειτουργούν 33 γήπεδα γκολφ και, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του 2018, είχαν εκδοθεί 22.829 άδειες γκολφ από το ισπανικό κράτος. Το προφίλ του μέσου παίκτη γκολφ στην Ισπανία είναι άντρας 60 ετών με μεσαίου επιπέδου εκπαίδευση, συνταξιούχος που κατάγεται συνήθως από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία, τη Γερμανία, τη Σουηδία και τη Γαλλία. Η μέση παραμονή του τουρίστα-παίκτη γκολφ είναι μία βδομάδα και η μέγιστη δαπάνη είναι 900 ευρώ ανά άτομο. Αυτή η έντονη αθλητική δραστηριότητα στον τομέα του γκολφ έχει πυροδοτήσει την κατασκευή περισσότερων γηπέδων, την ανάπτυξη των τουριστικών υπηρεσιών και ταξιδιών, καθώς και νέων προϊόντων, τα οποία βασίζονται σε βιώσιμα περιβαλλοντολογικά κριτήρια.

Στην Ισπανία λειτουργούν επίσης 321 αθλητικά λιμάνια και συγκεκριμένα στη Βαλένθια είναι 47, ενώ λειτουργούν 17.716 μαρίνες. Σε αυτά τα αθλητικά λιμάνια, λειτουργούν ναυτικές λέσχες με στόχο την προώθηση θαλάσσιων δραστηριοτήτων, ενώ με τη βοήθεια των τοπικών δημαρχείων δημιουργούνται ενώσεις αθλητών, ενισχύοντας τη συνεργασία και την καλύτερη οργάνωση σε ζητήματα αθλητικών υπηρεσιών και τουρισμού. Ένα ακόμα καινοτόμο προϊόν, το οποίο έχει ενσωματωθεί στον ισπανικό αθλητικό τουρισμό, είναι το «Outdoor Training», το οποίο χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις. Το εν λόγω προϊόν αποσκοπεί στη διοργάνωση αθλητικών δραστηριοτήτων για το ανθρώπινο δυναμικό, οι οποίες πραγματοποιούνται στο εξωτερικό φυσικό περιβάλλον με στόχο την ανάπτυξη αξιών και συνεργασίας μεταξύ των υπαλλήλων, καθώς επίσης και την αύξηση της παραγωγικότητας και της ευγενούς άμιλλας.

Οι επαγγελματίες αθλητές συγκαταλέγονται στην ελίτ των τουριστών και μία από τις τελευταίες τάσεις στον τομέα είναι τα αθλητικά κέντρα υψηλών επιδόσεων. Παρόλο που το μερίδιο του αθλητικού τουρισμού στην αγορά είναι ακόμη μικρό, αυτό το μοντέλο τουρισμού έχει κάνει ήδη αισθητή την παρουσία του. Η Ισπανία φέρει τα τέλεια χαρακτηριστικά για να μετατραπεί σε ένα χώρο εκπαίδευσης των επαγγελματιών αθλητών, ενώ οι Κανάριοι Νήσοι, οι Βαlearίδες Νήσοι, η Καταλονία και η Κόστα ντελ Σολ είναι οι ηγέτες αυτού του υπο-τομέα.

Το Κανάριο αρχιπέλαγος διαθέτει πολλά αθλητικά κέντρα υψηλής απόδοσης, μεταξύ των οποίων είναι το AlmaSport (Λα Πάλμα), το La Santa (Λανθαρότε) και το Playitas (Φουερτεβεντούρα). Ειδικότερα, η διοργάνωση La Copa del Rey de la ACB, που αποτελεί τον τελικό μπάσκετ της Ισπανίας και πραγματοποιήθηκε το 2017 στους Κανάριους Νήσους, απέφερε άμεσα κέρδη ύψους 11 εκ. ευρώ και έμμεσα ύψους 21 εκ. ευρώ, λόγω της μεγάλης προσέλευσης τουριστών. Αντίστοιχα, η Παγκόσμια Διοργάνωση Γυναικείας Καλαθοσφαίρισης, ξεπέρασε σε κέρδη τα 30 εκ. ευρώ. Λόγω των ανοιξιάτικων θερμοκρασιών των νησιών και των ποιοτικών υποδομών, υπάρχουν αρκετοί διαγωνισμοί που προσελκύουν τόσο τους δημοφιλείς αθλητές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

όσο και τους επαγγελματίες. Διοργανώσεις, όπως ο Μαραθώνιος των Γκραν Κανάρια, το Ευρωπαϊκό Κύπελλο Χειμερινών Εκδηλώσεων ή η Διεθνής Συνάντηση Arona Combined Events προσελκύουν πολλούς αθλητικούς τουρίστες. Στις Βαλεαρίδες Νήσους, η κύρια αναφορά είναι το αθλητικό κέντρο Rafa Nadal του Manacor. Ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί βιώσιμο μοντέλο, επικεντρωμένο σε ένα προνομιακό τουριστικό προφίλ, το οποίο, εκτός από τα οικονομικά οφέλη που προσφέρει, δίνει κύρος και διαφημίζει στα μέσα ενημέρωσης τον εκάστοτε προορισμό.

Πέραν των ανωτέρω, η Ισπανία προσφέρει και άλλα παραδείγματα επιλογών για τους λάτρεις του αθλητισμού. Συγκεκριμένα, ιδιαίτερα δημοφιλείς είναι οι μαραθώνιοι που πραγματοποιούνται στις πόλεις των Αυτόνομων Κοινοτήτων, που προσφέρουν 8.000 χιλιόμετρα ακτής για την εξάσκηση θαλάσσιων σπορ, βουνά για τους λάτρεις της πεζοπορίας και πολλά φυσικά τοπία που έχουν μόλις αρχίσει να εξερευνώνται ως τουριστικοί προορισμοί. Το Παγκόσμιο Κύπελλο Ιστιοπλοΐας στο Σανταντέρ, το ισπανικό Grand Prix Moto GP στο Χέρεθ, η Παγκόσμια Διοργάνωση Snowboard στη Σιέρα Νεβάδα ή το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Σερφ στην Αστούριας αποτελούν μερικές από τις διοργανώσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2018 στην Ισπανία και που επίσης προσέλκυσαν χιλιάδες λάτρεις που ταξίδεψαν για να παρακολουθήσουν το αγαπημένο τους σπορ ζωντανά. Τέλος, η πόλη της Μαδρίτης αποτελεί έδρα της νέας Διοργάνωσης Davis 2019-2020 και προβλέπεται ότι θα ξεπεράσει σε κέρδη τα 240 εκ. ευρώ.

Κάποιες ακόμα αθλητικές διοργανώσεις που αφορούν τον αθλητικό τουρισμό είναι το «Volvo Ocean Race», η διοργάνωση της «Formula 1» και το «Tour en los Pirineos». Το «Volvo Ocean Race» αποτελεί παγκόσμιο γύρο ιστιοπλοΐας, ο οποίος φέρει ως σημείο έναρξης του την ισπανική πόλη Αλικάντε. Η διοργάνωση ξεπερνά τα 45.000 μίλια και διαρκεί σχεδόν εννέα μήνες ανταγωνισμού. Αντίστοιχα, πραγματοποιούνται μεγάλες διοργανώσεις που αφορούν τους λάτρεις της ταχύτητας σε τέσσερις μεγάλες ισπανικές πόλεις, το Χέρεθ, η Βαρκελώνη, το Αλκανίθ και το Τσέστε. Η τρίτη διοργάνωση, η οποία είναι γαλλο-ισπανική, αφορά το γύρο ποδηλατών και λαμβάνει χώρα το μήνα Αύγουστο. Αντίστοιχες διοργανώσεις είναι επίσης η «Vuelta a León» και η «Vuelta a Burgos». Επιπλέον, οι διοργανώσεις «Ecojocs» και «Ecojogos», που πραγματοποιούνται στην Καταλονία και στη Γαλικία αντίστοιχα, αποτελούν έναν συνδυασμό αθλημάτων και παιχνιδιών στη φύση, οι οποίες συνεισφέρουν στην ενίσχυση του πολιτισμικού τουρισμού στην Ισπανία.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι ότι μεταξύ των πέντε μουσείων/περιηγήσεων που οι τουρίστες επισκέφθηκαν κυρίως στην Ισπανία είναι το Γήπεδο Ποδοσφαίρου Camp Nou της Μπαρτσελόνα και η Διοργάνωση Περιήγησης στο Μπερναμπέου της Ρεάλ Μαδρίτης, καθώς μόνο τα μουσεία El Prado, Reina Sofia και Thyssen-Bornemisza στη Μαδρίτη φαίνεται να είναι σε θέση να συναγωνιστούν τα δύο πρώτα. Αν λάβουμε υπόψη ότι τα εισιτήριά τους κοστίζουν 23 ευρώ στην περίπτωση του Camp Nou και 19 στο Μπερναμπέου και δέχονται περίπου ένα εκατομμύριο επισκέπτες ετησίως, τα έσοδα που προκύπτουν είναι ιδιαίτερα υψηλά.

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

4. Θεσμικό πλαίσιο

Οι υφιστάμενοι ισπανικοί θεσμοί διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της αθλητικής κουλτούρας και του αθλητικού τουρισμού. Αντίστοιχες πρωτοβουλίες από τους ελληνικούς φορείς θα μπορούσαν να δώσουν παρόμοια ώθηση στον ελληνικό αθλητικό τουρισμό, δεδομένου ότι η ελληνική γη υπήρξε η κοιτίδα του αθλητισμού ήδη από την εποχή των αρχαίων χρόνων, μέσω του θεσμού των Ολυμπιακών Αγώνων, τους οποίους φιλοξένησε η χώρα μας το 2004. Η Ισπανία έχει τη δυνατότητα φιλοξενίας πολλών αθλητικών γεγονότων, δεδομένου του χαμηλού κόστους διοργάνωσης, λόγω των ήδη υφιστάμενων υποδομών. Αντίστοιχα, η Ελλάδα, η οποία φέρει παρόμοια γεωφυσικά χαρακτηριστικά της Ισπανίας, όπως το θερμό κλίμα και η μεγάλη ακτογραμμή, θα μπορούσε να επενδύσει σε αθλήματα και κυρίως στα θαλάσσια. Επίσης, το γεγονός ότι η χώρα μας διαθέτει σημαντικό ηπειρωτικό έδαφος και ορεινά τοπία, προσφέρει τη δυνατότητα διοργάνωσης αθλημάτων, δραστηριοτήτων και αγώνων που πραγματοποιούνται στο φυσικό περιβάλλον, όπως η ορειβασία, η πεζοπορία, η ορεινή ποδηλασία, οι βόλτες με άλογο, το σκι και το αλεξίπτωτο πλαιγιάς.

Αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο της Ισπανίας, επισημαίνεται ότι, στην Ισπανία, η κάθε Αυτόνομη Κοινότητα ψηφίζει από το Κοινοβούλιό της τους νόμους που αφορούν τον τουρισμό. Παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες κοινότητες προσπαθούν να αυξήσουν την επισκεψιμότητά τους, ορισμένες, και κυρίως η Καταλονία όσον αφορά την πόλη της Βαρκελώνης, δέχονται πιέσεις από τους κατοίκους τους να νομοθετήσουν, προκειμένου να σταθεροποιηθεί ο αριθμός των τουριστών.

Αρμόδιος κρατικός οργανισμός για την προώθηση και διαφήμιση της Ισπανίας ως τουριστικού προορισμού είναι ο TURESPAÑA, ο οποίος λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού της Ισπανίας. Στόχος του είναι η αύξηση των τουριστικών εισρωών, οι οποίες βοηθούν την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας. Προς αυτή την κατεύθυνση, έχει ξεκινήσει να εφαρμόζει το Πρόγραμμα Στρατηγικής Διαφήμισης (Plan Estratégico del Marketing 2018-2020), μέσω του οποίου, η Ισπανία προσπαθεί να κερδίσει όλο και περισσότερους ταξιδιώτες ποιοτικού τουρισμού, εκμεταλλευόμενη τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, το κλίμα και τη διαφορετική κουλτούρα της εκάστοτε Κοινότητας της Ισπανίας. Ο υπο-τομέας του αθλητικού τουρισμού περιλαμβάνεται στις δράσεις του συγκεκριμένου προγράμματος.

Ακόμη, δραστηριοποιείται ο *Οργανισμός Trinidad Alfonso*, ο οποίος εδρεύει στη Βαλένθια και έχει ως κύρια αποστολή του την προώθηση των αθλητικών ιδεωδών, εκμεταλλευόμενο τις συνθήκες συνεργασίας του με την ισπανική Ολυμπιακή Επιτροπή, με την οποία υλοποίησαν το Πρόγραμμα Υποστήριξης Αθλητικών Διαγωνισμών στην Αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια. Επιπροσθέτως, το όραμα του οργανισμού είναι να προωθήσει την κοινωνική δράση μέσω του αθλητισμού, καθώς επίσης τις εκπορευόμενες από αυτόν αξίες. Επίσης, στις προσπάθειες του οργανισμού συμπεριλαμβάνονται οι ενέργειες προώθησης της κουλτούρας της Βαλένθια μέσω

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.

του αθλητισμού και μετατροπή της εν λόγω Κοινότητας σε σημείο αναφοράς αθλητικών δραστηριοτήτων.

Ο Οργανισμός, υπό ορισμένες συνθήκες, χρηματοδοτεί τους εθνικούς αγώνες με τη αρωγή έως και 10.000 ευρώ και επιπλέον 15 ευρώ για κάθε διαγωνιζόμενο που δεν προέρχεται από την συγκεκριμένη Κοινότητα, ενώ στους διεθνείς αθλητές προσφέρει έως και 25.000 ευρώ και 25 ευρώ για κάθε αθλητή που δεν είναι Ισπανός. Συνολικά, υπολογίζεται ότι πάνω από 330 άτομα απασχολούνται σε αυτό το πρόγραμμα, ενώ τα τουριστικά έξοδα που αφορούν τους διαγωνιζόμενους και την ομάδα τους ξεπερνούν τα 15,6 εκ. ευρώ. Σε ποσοστό που φθάνει το 92%, τα έξοδα των συμμετεχόντων αποτελούν δαπάνες στην πόλη της Βαλένθια (καταλύματα, φαγητό, μετακινήσεις, κ.α.), ενώ το 8% καταναλώνεται σε έξοδα που αφορούν τους αγώνες.

Αναλυτικότερα, το 41,7% των δαπανών προορίζεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα και το 48% προς τους εγχώριους εργαζομένους. Σαφώς μεγάλο μέρος των δαπανών απορροφάται στον τομέα των Υπηρεσιών. Από τον Ιούλιο του 2017 έως και τον Ιούλιο του 2018, ο Οργανισμός διοργάνωσε 20 αγώνες με τη συμμετοχή 18.402 αθλητών, εκ των οποίων το 62% ήταν Ισπανοί εκτός Βαλένθιας και το 11,6% ήταν αλλοδαποί.

5. Συμπεράσματα

Η Ισπανία είναι η 13η σε μέγεθος οικονομία παγκοσμίως, μέλος της ΕΕ από το 1986 (τότε ΕΟΚ) και της Ευρωζώνης από το 1999. Παρά την κρίση και την ύφεση που ακολούθησε, η ισπανική οικονομία παραμένει ανεπτυγμένη, διαφοροποιημένη και ανταγωνιστική. Κύρια χαρακτηριστικά που της προσδίδουν δυναμικότητα και την καθιστούν ενδιαφέρουσα αγορά - στόχο είναι:

- το μέγεθος της αγοράς
- ο υψηλός βαθμός οικονομικής ελευθερίας
- η παρουσία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων
- τα υψηλά καταναλωτικά πρότυπα
- η ιδιότητά της ως πύλης εισόδου για τη Λατινική Αμερική
- η ποιότητα εξειδικευμένων προμηθευτών
- το εξαιρετικά ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών που θεωρείται ένα από τα καλύτερα παγκοσμίως.

Η προσέλκυση μεγάλου αριθμού τουριστών στη χώρα, περιλαμβανομένων όσων ταξιδεύουν με στόχο τον αθλητικό τουρισμό, είναι αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω χαρακτηριστικών της Ισπανίας.

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Επιπλέον, όσον αφορά την ισπανική αγορά, η πρόκληση πλέον είναι να εντοπίσει νέες μεθόδους για να βελτιώσει τις επιδόσεις του κλάδου περαιτέρω, με δεδομένη την ωριμότητά του. Αν και το ισπανικό δίκτυο χερσαίων μεταφορών θεωρείται μεταξύ των πιο εξελιγμένων και τοποθετείται στην 15η θέση μεταξύ των 136 χωρών (Έκθεση Ταξιδιωτικής και Τουριστικής Ανταγωνιστικότητας), έχει ξεκινήσει να εμφανίζει τάσεις υποχώρησης, κάτι το οποίο υποδεικνύει την ανάγκη έργων συντήρησης και εκσυγχρονισμού του. Επιπρόσθετα, περιθώρια βελτίωσης παρουσιάζει το επιχειρηματικό περιβάλλον και η διαδικασία χορήγησης αδειών για κατασκευές, όπως και η διεθνής εξωστρέφεια του κλάδου.

Με κριτήριο το δείκτη ανταγωνιστικότητας των τιμών, η Ισπανία βελτίωσε τη θέση της κατά 23 θέσεις σε σχέση με το 2015 (90η), χάρη στη μείωση του κόστους διαμονής, το χαμηλότερο κόστος καυσίμων και τους μειωμένους αεροπορικούς φόρους για τουρίστες. Προκειμένου όμως να βελτιώσει όχι μόνο τις αφίξεις αλλά και τα έσοδά της, πλέον καταβάλει προσπάθειες να επικεντρωθεί στη δημιουργία ενός φιλικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με ελαφρύτερη φορολογία και μεγαλύτερη ευελιξία του νομοθετικού συστήματος. Κλειδί για την προσέλκυση τουριστών αποτελούν επιπλέον οι νέες τεχνολογίες, ενώ ως θετική αξιολογείται η διευκόλυνση της διαδικασίας έκδοσης θεώρησης εισόδου που συνοδεύεται από χαμηλές οικονομικές επενδύσεις. Τέλος, η προσέλκυση τουριστών υψηλής εισοδηματικής στάθμης αποτελεί ακόμη έναν από τους στόχους που έχουν τεθεί από την ισπανική πλευρά. Όλοι οι ανωτέρω παράγοντες αφορούν εξίσου την προσέλκυση ταξιδιωτών που επικεντρώνονται στον αθλητικό τουρισμό.

Ακόμη, η Ελλάδα και η Ισπανία έχουν συνεργασθεί επιτυχώς σε προγράμματα διδυμοποίησης (twinning projects) στον τουρισμό σε τρίτες χώρες, ενώ πολύτιμη θεωρείται και η συνεργασία υπό μορφή ανταλλαγής τεχνογνωσίας (know-how). Προς ενημέρωση του συνόλου των αποδεκτών της παρούσης έρευνας, σημειώνεται ότι πρόσφατα υιοθετήθηκε ο νόμος Ν. 4582/2018 (ΦΕΚ Α 208 - 11.12.2018), ως αποτέλεσμα σχεδίου νόμου του Υπουργείου Τουρισμού στη χώρα μας, ο οποίος αφορά τον θεματικό τουρισμό, τις ειδικές μορφές τουρισμού, τις ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου στον τομέα του τουρισμού και της τουριστικής εκπαίδευσης, καθώς και την στήριξη τουριστικής επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβάνοντας τις νέες ρυθμίσεις που αφορούν και τον αθλητικό τουρισμό. Η εφαρμογή του, η αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών τουριστικού αθλητισμού σε συνδυασμό με την προσέλκυση στοχευμένων επενδύσεων για την περαιτέρω ανάπτυξή τους στη χώρα μας, θα μπορούσαν να βοηθήσουν σημαντικά την ενίσχυση του εν λόγω τομέα στην Ελλάδα.

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

6. Πηγές

Caldaria: <https://www.caldaria.es/turismo-deportivo/>

Expansión: <http://www.expansion.com/directivos/deportenegocio/2017/02/19/58a752f3e5fdeac2338b4654.html>

Instituto Nacional de Estadística: <https://www.ine.es/>

Ministerio de Cultura y Deportes: http://www.culturaydeporte.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/dms/mecd/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/deporte/anuario-deporte/AED-2018/Anuario_de_Estadisticas_Deportivas_2018.pdf

Ministerio de Industria, Comercio y Turismo: <https://www.mincotur.gob.es/en-us/Paginas/index.aspx>

Munideporte: http://www.munideporte.com/imagenes/documentacion/ficheros/20100611135518miguel_angel_noqueras.pdf

Palco23: <https://www.palco23.com/entorno/2018-el-ano-en-que-el-turismo-deportivo-toco-maximos-en-espana.html>

Traveler: <https://www.traveler.es/experiencias/articulos/el-boom-del-turismo-deportivo/6268>

<https://sportsadvisor.eu/2018/02/01/turismo-deportivo-impacto-mas-12-000-millones-espana/>

*Άλια Ν. Παπαναστασίου
Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α΄
Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης*